

In Memoriam

Проф. Божидар Чурчич (1946-2015)

Петър БЕРОН

На 12 ноември 2015 г. почина видният сръбски арахнолог проф. Божидар Чурчич, чуждестранен член на БАН. Б. Чурчич е роден на 3 юли 1946 г. в Белград. Завършва биология през 1969 г. и преминава университетските степени до професор (1988 г.).

От 1993 г. става директор на Института по зоология, след това заема многобройни високи длъжности в сръбските зоологически институции. Между тях са Председател на Изпълнителния съвет на Сръбското биологическо дружество (шест мандата), Председател на Сръбското ентомологично дружество, Директор на Центъра по биоспелеология на Биологичния факултет в Белград, отговорен редактор на списания и монографии, автор или съавтор на повече от 600 научни труда, 16 монографии и 28 учебника, член на много научни дружества и канен за лектор в много градове по света. През 2001 г. Божидар Петар Милорад Чурчич бе избран за чуждестранен член на БАН.

Трудовете на Б. Чурчич са отнасят главно до таксономията и произхода на псевдоскорпионите и някои други групи от пещерните животни. Първият от тях излиза през 1968 г. Той работеше в тясна връзка и публикуваше много често съавторски с неговите ученици и съратници, включително и сина му Сречко Чурчич. Практиката във възглавяваните от него институции беше, че всички нови таксони или ревизии се публикуваха от колективи по 3-4 души (понякога дори до 29), обикновено с негово водещо участие. Между тези трудове са и монографиите върху паяците на Сърбия (2003, заедно с Хр. Делчев и Г. Благоев), Карабидите на Сърбия (2007, заедно с М. Брайкович и Сречко Чурчич), Псевдоскорбионите на Сърбия, Черна Гора и Република Македония (2004, заедно с Р. Димитриевиц и А. Легакис), Пещерните псевдоскорпиони на Динарския карст (1988), Диплоподите на Сърбия, Черна Гора и Република Македония (2004р заедно с още трима съавтори) и други. Чурчич написа многобройни анализи на реликтния характер на псевдоскорпионите и други пещерни животни, написа и обзори на пещерната фауна на Сърбия в Спелеоложкия атлас на тази страна (1998). През 2013 г. беше публикувана библиографията на първите му 500 научни работи. В статиите и ревизиите на Чурчич са описани многобройни нови видове, главно псевдоскорпиони и диплоподи и са ревизирани някои по-стари родове. Голяма част от тези описания са валидни и до днес. С това, а също така и със създаването на биоспелеологична школа в Сърбия, Б. Чурчич има несъмнен принос към балканската и световната биоспелеология. Той си отиде малко преди да навърши 70 години и имаше още много какво да добави към досега направеното.

Като виден специалист по пещерната фауна, особено по псевдоскорпионите, Б. Чурчич работеше в тясна връзка с българските зоолози и биоспелеолози (Хр. Делчев, Г. Благоев, П. Берон и др.). Сега нашите колеги продължават тези връзки с неговите последователи.

Публикации на Проф. Б. Чурчич върху фауната на България или в съавторство с български зоолози

- ĆURČIĆ B., BERON P. 1981. New and little-known cavernicole Pseudoscorpions in Bulgaria (Neobisiidae, Pseudoscorpiones, Arachnida). – Glas CCCXXIX de l'Ac. Serbe des Sc. et des Arts, Cl. Sci. nat. et math., **48**: 63-85.
- ĆURČIĆ B.P.M., PETKOVSKI S.T., PETKOVSKI T.K., BERON P.K., SAVIĆ I.R. 1998a. The soil fauna in the Balkan Peninsula: from surface to caves. – Bioecco 2, Ohrid, 21-33.
- ĆURČIĆ B.P.M., PETKOVSKI S.T., PETKOVSKI T.K., BERON P.K. 1998b. Cave fauna in the Balkans: its Origin, Historical development, and diversification. – Bioecco 2, Ohrid, 33-51.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B., DIMITRIJEVIĆ R.N., MAKAROV S.E., LUCIĆ L.R. 1996. FURTHER REPORT ON CAVE-DWELLING SPIDERS (ARANEAE, ARACHNIDA) FROM SERBIA, YUGOSLAVIA. – Archives of Biological Sciences, Belgrade, **48** (3/4): 25-26.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B., DIMITRIJEVIĆ R.N., MAKAROV S.E., LUCIĆ L.R., TOMIĆ V.T. 1997. Additional report on cave-dwelling spiders (Araneae, Arachnida) from Serbia, Yugoslavia. – Archives of Biological Sciences, **49**: 37P-38P.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B. 1997. Contribution to the knowledge of the group *europaeus* of *Centromerus* Dahl (Linyphiidae, Araneae) in the Balkan Peninsula. – Revue suisse de Zoologie, **104**: 49-55.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B., DIMITRIJEVIĆ R.N., MAKAROV S.E., LUCIĆ L.R., TOMIĆ V.T. 1998. On cave- and litter-dwelling spiders (Araneae, Arachnida) from East Serbia, Yugoslavia. – Archives of Biological Sciences, **50**: 3P-4P.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., MAKAROV S.E., KARAMATA O. S., TOMIĆ V.T. 1999. First report on some leaf litter spiders (Araneae, Arachnida) from Serbia. – Archives of Biological Sciences, **51** (1): 15-16.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., DIMITRIJEVIĆ R.N., KARAMATA O., TOMIĆ V., ĆURČIĆ S., ĆURČIĆ N. 1999. On some cave-dwelling spiders (Araneae, Arachnida) from Serbia, Yugoslavia. – Archives of Biological Sciences, **51** (1): 7-8.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., MAKAROV S., KARAMATA O., TOMIĆ V. 1999. FIRST REPORT ON SOME LEAF LITTER SPIDERS (Araneae, Arachnida) from Serbia. – Archives of Biological Sciences, Belgrade, **51** (1): 21-22.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., TOMIĆ V.T. 2000. On some leaf litter spiders (Araneae, Arachnida) from West Serbia, Yugoslavia. Part II. – Archives of Biological Sciences, **52**: 29P-30P.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., BLAGOEV G., ĆURČIĆ S.B., TOMIĆ V.T., MAKAROV S.E. 2000. On some soil and cave spiders (Araneae, Arachnida) from Serbia. – Archives of Biological Sciences, **52** (4): 235-242.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., BLAGOEV G., ĆURČIĆ S.B., TOMIĆ V.T. 2003. On the diversity of some spiders (Araneae: Arachnida) from Serbia. – Archives of Biological Sciences, **55**: 23-32.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., BLAGOEV G., S.B. ĆURČIĆ, MAKAROV S.E., MITIĆ B.M., STOJKOSKA E.A., STANKOVIĆ S.V. 2004. On some leaf-litter and cave-dwelling spiders (Araneae: Arachnida) from the Republic of Macedonia. – Archives of Biological Sciences, **56**: 23P-24P.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., BLAGOEV G., TOMIĆ V.T., ĆURČIĆ S.B., MITIĆ B., ĐOROVIĆ L.J.D., VICTORIA N. 2004. On the diversity of some soil and cave spiders (Araneae: Arachnida) from Serbia. – Archives of Biological Sciences, **56** (3-4): 103-108.
- ĆURČIĆ B.P.M., DELTSHEV CH., TOMIĆ V.T., ĆURČIĆ S.B. 2007. Biodiversity of spiders: on some taxa new to Serbia and to science. – Archives of Biological Sciences, **59**: 19P-20P.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B. 2011. A new spider species *Harpactea complicata* Deltshv sp. nov. from caves of Serbia (Araneae: Dysderidae). – Zootaxa, **2782**: 34-38.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B., BLAGOEV G. 2003. The spiders of Serbia. – Monographs VII, Institute of Zoology: 832 p.
- GUEORGUIEV B.V., ĆURČIĆ B.P.M., ĆURČIĆ S.B. 2000. A new troglobitic ground-beetle, *Duvalius (Neoduvalius) starivlahi* (Coleoptera: Carabidae: Trechini), from southwestern Serbia. – Archives of Biological Sciences, **52**: 227-230.
- SAVIĆ I.R., PETKOVSKI S.T., ĆURČIĆ B.M.P., BERON P.K., POPOVSKA – STANKOVIĆ O. 1998c. The Faunal Diversity in the Balkan Peninsula. – Bioecco 2, Ohrid, 52-68.
- DELTSHEV CH., ĆURČIĆ B. 2002. A contribution to the study of the genus *Centromerus* Dahl (Araneae: Linyphiidae) in caves of the Balkan Peninsula. – Revue suisse de Zoologie, **109** (1): 167-176.
- DELTSHEV C., ĆURČIĆ B., WANG C., YAO Z., ANTIĆ D., ĆURČIĆ S., RACA T. 2014. New data on the spiders (Araneae) in the caves of Balkan Peninsula. – Archives of Biological Sciences, Belgrade, **66**: 465-471.

Статия за фауната на България:

- ĆURČIĆ B.P.M. 1978. Cavernicole pseudoscorpions from Bulgaria. – Bulletin du Muséum d'Histoire Naturelle, Belgrade, **33B**: 119-142.
- ĆURČIĆ B.P.M. 2002. Слово на проф. д-р Божидар Чурчич. Списание на БАН, **1**, 14-15.